

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, VerseczElőfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona.Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDÉK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, VerseczHirdetési díj petitsoronként
12 fillér. Nyilttérben egy
sor 20 fillér.Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „DÉLVIDÉKI NEMZETÖR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

A magyar hadseregért.

Versecz, június 5

A hivatalos lap tele van katonai hirdetéssel. A katonai alreáliskoláktól kezdve egészen a Ludovika Akadémiáig mindenféle fajta katonai iskola közli a növendékek felvételének feltételeit. Olyan újságszám ez, melyt minden családnak át kell lapoznia, ha serdülő korban levő fia van. Azt a tartózkodást, melylyel a magyarság évtizedekig nézte a hadsereget, legyőzte a háború s mint megdönthetetlen igazság és életbevágó szükségesség szűrődött le a háború tapasztalataiból az is, hogy a magyar baka kvalitásához méltó magyar tisztek kellenek.

A magyar ember nem szívesen adta a fiát katonai pályára, mert a hadsereget idegennek tekintette. Ma amikor mindenki katona, amikor igazi néphadsereg vivja a háborút, egyszerre elhalványultak a régi idők emlékei s már értelmetlen volna a magyarság passzív rezisztenciájának folytatása. Szövetségeseink, a németek minduntalan reklamárlják a magyar tiszteket, akikből sokkal kevesebb van, mint amennyi kellene. Magyar tisztekre van szükség, akik gyermekkoruktól fogva katonáknak nevelődtek, gyalogosokra és lovasokra, tengerészekre és léghajósokra, akik eredendő magyar tehetségüket, temperamentumukat belevigye a hadsereg vezetésébe. A háború megmutatta, hogy a magyar fiúk ma

is méltók az ösükhöz, akik Mátyás király lekete seregében, Rákóczi bandériumaiban és Isaszegnél vagy Nagysarlónál szereztek hirt és nevet a magyar dicsőségnek. Ezeket a hősokeket magyarul magyar szellemben, magyar tiszteknek kell vezetniök: erre gondoljanak a magyar apák és magyar anyák, ha a katonai iskolákba való pályázatokat olvassák.

A hadsereg többé nem idegen és csak tőlünk függ, hogy még közelebb hozzuk a mi magyar szívünkhöz. Ne azokat adjuk katonai pályára akikről azt hisszük, hogy más pályán nem boldogulnak, hanem ha van gyermekük akikben tehetséget látunk küldjük el, hogy tegye erősebbé, gazdagabbá és magyarabbá a mi hadseregünket.

Előttünk áll az út: magyarrá tenni a hadsereget, melynek vezetésére mi vagyunk magyarok a hivatottak. A háború ezer és ezer fanulsága megmutatta, hogy a hadsereg érdeke egy a miénkkel és a hadsereg most várja, most hívja a magyar fiukat és szeretettel kínálja nekik oda a király kardját.

A fatermelő cégek kedvezményekben részesülnek.

A földművelésügyi miniszter kilátásba helyezte, hogy mindazok a fatermelő birtokosoknak, vállalatoknak és cégeknek, amelyek a város, a katonaság, egyes közintézmények, hivatalok, iskolák, kórházak

stb., vasutak, bányavállalatok részére tüzfát, talpfát, vagy bányafát szállítani óhajtanának, különféle kedvezményeket fog biztosítani, feltéve, hogy a létesítendő szállítási egyezség minden tekintetben elfogadható és a szállítók kötelezik magukat, hogy abban az esetben, ha a kormány a tüzfát árát maximálja, a egyezségileg kikötött árak helyébe a maximális árak lépjenek.

Megteszi így a földművelésügyi miniszter a szükséges lépéseket, hogy a kérelmező tüzfatermelő 43—50 éves üzemevezetői, gépészeti személyzete, famunkásai és fafuvarosai a tényleges népfőlkelői szolgálattól felmentessenek; támogatja a folyamodó tüzfatermelők arra irányuló kérelmét, hogy a már bevonult ily alkalmazottai a tüzfatermelési időszak tartamára szabadságoltassanak. Végül felhatalmazza az illetékes közigazgatási hatóságot a környékbeli köztereknek, fogatos járműveknek és szállításra alkalmas állatoknak a székesfővárosba irányított tüzfakészleteknek a vasuti állomáshoz való fuvarozásához megfelelő mértékben leendő kirendelésére. A közmunkák teljesítéséért a háborút megelőzőt békeidőben fizetett munka- és fuvarbérének kétszerese fizetendő a tüzfatermelő által.

Az említett kedvezmények külön-külön folyamodványokban kérelmezendők. A városi tanácsnak minden egyes kérvényen igazolnia kell, hogy hány waggon tüzfának szállítására kötelezte magát; az így igazolt kérvények a földművelésügyi miniszterium erdészeti főosztálya I. A. 4. ügyosz-

Verdun felé.

— Colin Ross cikke. —

Verdun előtt, márc. elején.

Vonatok robognak az országon keresztül . . .

Egyik vonat rohan a másik után. Rövid időközökben mennek egymás nyomába. Szinte kergetik egymást, de ez a nagy lane éjszaka is zakatol. A lokomotivok lámpái mint égő szemek belefuródnak az éjjel sötétjébe.

Egy óriási kerék gurul Franciaország irányában. Ennek a nagy keréknek csak egy kis részecskeje egy ilyen vonat. Mégis, ha egyetlen vonat allana meg rendellenesen: az egész gépezet megakadna. Ezen vaskerekeken vonul a német hadsereg idegen országokba. Egyes részei ott vannak a harctéren, melyen beleásva a földbe, acélpáncélok mögött állanak s maguk is acélból valók. Rendületlenül megállanak a helyükön dacára az esőnek, a fagnak, hónak, szélnek, dacára az ellenséges támadásoknak, a pergő tüznek és ezernyi más veszedelemnek. A német hadsereg másik része a sineken futó páternoszterben robog az ellenség földje felé. És amíg a lövészárkokban levők az ország pajzsát képezik, addig a vonaton

közélgők az ország kardját alkotják, mely irgalmatlanul csap le a haza galád ellenségeire.

Nehéz a páncélhordozók sorsa ott a lövészárkba. Nehéz a nappalok egyformaságát elviselni a halál folytonos közelségében. Még nehezebb azonban azoknak a sorsa, akik a kardot viszik a kezükben, mert velük szemben rendszeresen még közelebb áll a halál. Azonban fáradozásaik közben szórakozásuk az, hogy változatos az életük és a vonat országról országra viszi őket. A halál, mely homloka körül vértől piros babért visel, mindig utánuk kapdos. A napok változatossága könnyűnek tűnteti fel előttük a halált és öket, akik hozzá vannak szokva, hogy mindennap mást látnak a világból, nem is gondolnak tulajdonképpen a halálra, amely pedig nem egyszer nagy aratást vitt véghez köztük.

Vonatok robognak az országon keresztül . . .

Mikor a német csapatok a rohanó vonatokon először mentek át a Rajnán, a háború elején, mind azt hitték, hogy visszafelé majd csak a befejezett háború után mint győzők fognak jöni hazájukba. És mégis viszont láttak hazájukat anélkül, hogy tolgylombból font koszoru ékesítette volna a homlokukat. A háború sorsa akkor úgy hozta magával, hogy

miután a francia ellenséget megbénították, lekötötték és az ország pajzsát képező katonaikat őrhelyükön — a megszállott területen — hagyták, az ország kardját képező katonák újból vonatba szállottak.

A vonatok akkor mind kelet felé robogtak, a Kárpátok irányába, ahol a magyar szövetséges várt a németre, hogy együtt üzzék el a Kárpátok ormáról az ellenséget. A halálra szánt férfiak sok ezre szállott ki a vonatból a magyar hegyek alján.

Fél év múlva aztán újra robogtak a vonatok. Most dél felé szagudtak. A széles magyar ronán, az istenáldott nagy Alföldön keresztül robogtak a német katonák vonatai, a nagy Alföldön, mely még fáradt, lomha volt attól a bő terméstől, melylyel a magyarokat megajándékozta. Ment a vonat nagy és széles mezőkön keresztül, melyeken arany kukorica között izletes dinnyék sárgalóttak. A vonatok aztán ott állottak meg lent a szőke Duna partján és ott gyülekeztek a német katonák, hogy a monarkia csapataival egyesülve átkeljenek a folyon és a szerb hegyek ellen vonuljanak.

A vonatok minden robogását mely titokzatosság fedi. Állomásról állomásra mennek a vonatok anélkül, hogy bárki is tudná, bárki is sejtene rendeltetésüket. Sem a vonaton utazó

tályához terjesztendők fel. Ezen miniszteri rendelkezésről az érdekelteket azzal a figyelmeztetéssel értesítjük, hogy az egyezségkötés érdekében megindítandó tárgyalásokba a kir. erdőfelügyelőséget, illetőleg a m. kir. állami erdőhivatalt is vonják be.

Rendelet a termésről. A fogyasztók ismét vásárolhatnak.

A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, amely az 1916. évi termés értékesítéséről intézkedik. A gabonatermés értékesítéséről a sajtóban eddigelő különböző hírek jelentek meg, amelyekről most, a rendelet megjelenésekor megállapítható, hogy kizárólag kombinációkon alapulva találgatták a termésértékesítés új módjait. Az új kormányrendeletből kitűnik, hogy az általánosságban majdnem teljesen azon alapelvek szerint rendezti az idén is, amiként a múlt évben történt. Kivételt csak a következő lényegesebb újítások képeznek:

Az idej gabonatermésből ezidén is, mint 1915-ben volt, módjában áll a fogyasztóknak megszabott mennyiségű szükségletüket vásárlás útján megszerezni. Tehát — az előzetesen terjesztett híresztelések ellenére — a rendelet nem tiltja az új termésből a szabad bevásárlást. Tény azonban, hogy a szabad bevásárlási jogot jelentékeny módon megszorítja a most kiadott rendelet, amely a gabona vásárlókat két kategóriába osztja és megkülönböztetés szerint szabja meg a gabonavásárlás módját. Magánfogyasztók és azok a termelők, akiknek termése a rendeletben megállapított mennyiségű szükségletet nem fedezi, ezidén is közvetlenül bevásárolhatják a fogyasztásra szánt gabonamennyiséget a termelőktől azonban csak akkor, ha erre külön hatósági engedélyt mutatnak fel az előjárásig, illetve a főszolgabírói hivataltól, intézményeknek és hatóságoknak is megadja a rendelet a szabad vásárlási jogot, de csak a Haditermény Részvénytársaság útján.

katonák, sem pedig a vonatvezető, de még az állomások tisztviselői sem tudják a vonatok végcélját. Minden állomáson külön parancs vár a vonatra, amely a legközelebbi állomást jelöli meg. Egy nagy, titokzatos hatalom intézi az egészet.

A vonaton utazó katonák nem tudnak semmit előre abból, hogy a vonat hová merre viszi őket. Csak azt tudják, hogy a halál, a győzelem elé mennek. A győzelem elé, mely még akkor is bekövetkezik, ha ők elesnek, ha meghalnak. Az egyes állomásokon nem fogadják őket más, mint fiatal viruló lányok, akiknek egyedül engedik meg a hatóságok, hogy a szigorú kordonon átmenjenek a vonathoz. Szeretadományokat hoznak, minden széppel és minden jóval dusan látják el a katonákat. Mosolyognak rájuk, becsutintenek nekik és mosolyukban ott van a nő minden odaadása, minden bizalma. Oh, szűz, tiszta lányok, mennyi bátorságot öntenek mosolyaitok a katonák szívébe.

Milyen kedves milyen drága idő volt az, mikor a német katonák odalent voltak téli szálláson a gazdag, a dus magyar Bánátban. Melegen jóleső melegséggel sütött a nap a magyar síkságra, a hatalmas pusztára. Este pedig a csillagok miriárdjai szeretettel integettek le a magyar tájra. A síkság szélét kék hegyek határolják. Hány német katonát szőtt odalent a Bánátban szép gyönyörűségek ábrándokat parázsszerű magyar lányokkal, magyarországi német, román és szerb nőkkel. Aztán eljött anap, mikor el kellett tőlük búcsúzni.

További újítás az 1916. évi termés értékesítését szabályozó rendeletben, hogy szigorú tilalmat tartalmaz a kenyérmagvaknak állati eleség és hizlalás céljaira felhasználása tekintetében, valamint a malmok üzemének szigorú ellenőrzését rendeli el. Erről egyéb írást külön rendelet is fog intézkedni. A gabonaneműek makszimális áraitól nem tartalmaz intézkedést a rendelet. Az 1916. évi makszimális árak megállapítását csak a termésjelentések beérkezése utánra vették tervbe. A rendelet végül a fejenkénti fogyasztásra megszabott gabonamennyiséget ugyanannyiban állapítja meg, mint az 1915. évi termésből.

Az új zászló. A közös címer életbeléptetése.

Jól értesült forrásból halljuk, hogy a hadsereg és a haditengerészet zászlói és jelvényei tárgyában a múlt év október 11-én kiadott hadsereg és haditengerészeti parancs teljes végrehajtása a megvalósítás stádiumába jutott. Az erre vonatkozó előintézkedések, melyeket a közös intézményeken használandó magyar kis címerre vonatkozó horvát kívánság elintézéséig fel kellett függeszteni, ezen kérdésnek rendezése után nyomban folyamatba tétettek s a kérdés minden részletében annyira megérett, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter az összes idevágó rendelkezésekre vonatkozólag megkapta a legfelsőbb felhatalmazást és utasításokat.

A részben már kibocsátott, részben legközelebből kibocsátandó rendelkezések az októberi hadseregparancsban foglalt alapvető szabályozás végrehajtásaként elrendelik, hogy a várak, valamint azok az állomáshelyek, amelyeket lobogó felvonására fog feljogosítani, a hadsereg új zászlójának megfelelő lobogót fognak használni, amelynek azonban mind a két oldalára a kis közös címer alkalmaztatik. Ugyan ilyen lobogót kell alkalmazni a közös

Sok álom nem ért véget és sok lesz belőle olyan, amely a háború után valósággá változik. De a háború kívánta, hogy az ábrándozások most fősíkúvá szülessenek, mert a kötelesség, a szent és a nagy kötelesség most megint másfelé szólítja a német katonákat.

Sok hónap és sok nap telt el azóta.

És a vonatok most újból robnak, robnak át a Rajnán a francia föld felé. Az utazás gyors. Az egyes ellátó állomásokon a katonák kapkodva fogyasztják el reggelijüket, ebédjüket, vacsorájukat. És mindnyájan örömmel mennek új veszedelmek, új győzelmek elé. Mennek Franciaországra, hogy leszámoljanak ott az ellenséggel, amely felidézte a háborút, a mely megbontotta a békét. A végcél most mindenki tudja. A végcél Verdun. Egyelőre csak Verdun. Aztán... aztán az a titokzatos hatalom, amely a német hadseregek útját irányítja, majd intézkedik, mikor és hova menjenek tovább a német katonák.

A robusztos vonatok közelídenek a csatak forró vidéke felé. Már hallatszik az ágyúszó, amely bevezetője a nagy eseményeknek. A katonák elhagyják a vonatokat, hogy tovább gyalog menjenek arra a helyre, ahonnan döntő csapást mérendők az ellenségre, tovább fognak indulni. Előre, előre, mindig csak előre. Báttran rendületlenül előre.

A német katonák most itt állanak Verdun előtt. Elzántásig lobog a szemükben és erő vibrál a karjukban. Verdun el kell foglalniok és el fogják foglalni.

hadsereg használatában lévő épületek fellobogozásánál is.

Ezen épületeken a háború tartama alatt egyelő nagyságu fekete-sárga és magyar nemzetiszíni zászlók mellett a velünk szövetséges államok színei is alkalmazhatók. Mint általában a zászlóügy rendezésénél, úgy a jelző lobogók, karszalagok satöbbire vonatkozó összes rendelkezéseknél is az osztrák államot képviselő fekete-sárga és a magyar államot képviselő magyar nemzeti szín paritásos szerepe jut kifejezésre.

A verseczi vasuti állomás kibővítése.

Mint tudvalevő dolog a verseczi vasuti állomás még a háború előtt szűknek és alkalmatlannak bizonyult, különösen a nagy teherforgalom lebonyolítása tekintetében, miért is a magyar államvasutak az állomásnak tetemes kibővítését határozta el, mely ügyben a közigazgatási bejárás megtartását a m. kir. kereskedelemügyi miniszter folyó évi május hó 30-dikára rendelte el.

A közigazgatási bejárás meg is tartatott a fenti időben, melyet dr. Fináczy Béla miniszteri osztálytanácsos vezetett s melyen a hadügyminiszter kiküldöttjén kívül a temesvári m. kir. államvasuti üzletvezetőség Hoitay üzletvezetővel az élén, a gattajai, nagybecskereki, kubiini, pancsovai helyi érdekű vasutak kiküldöttjein kívül városunk képviselőjében; dr. Rezuca István kir. tanácsos, polgármester, Szalay Lajos városi főmérnök, dr. Buócz Béla rendőrfőkapitány s azonkívül a vasuti állomással szomszédos magánérdekeltek vettek részt.

Az ügy előadója Tárnoky Mórész máv. főfelügyelő, műszaki főtanácsos volt a kereskedelemügyi miniszteriumból, aki két tervet terjesztett elő a bizottságnak. A kisebbik két millió koronás terv szerint az összes raktárak az indóház Temesvár felőli oldaláról — a borrhaktár kivételével — áthelyeztetnének a fehértemplomi oldalára az állomásnak a selyembütyögő épület folytatásába, úgy hogy a fehértemplomi utnak a város által tervbe vett meghosszabbítása s az utnak az epreskerti hidon át az új vasuti raktárakhoz való kiépítése által a város keleti részének a teheráru forgalma rendkívül megkönnyítettnek ezáltal. A Frisch-féle szeszgyár oldalán egyáltalán nem lenne a jövőben teheráru forgalom s így a vasuti aluljárónál eddigi nehezkes és kényelmetlen áruszállítás teljesen megszűnnék. A vasuti sínpárok ellenben a vonatok rendezése végett a Frisch-gyár oldalán tetemesen megszorítottatnának s a jelenlegi Verseczréti állomása a nagybecskereki vasutnak teljesen megszűnik, oda a nagy félkör alakú mozdonyzsin jönne.

A vasuti aluljáró a sínpárok szaporítása folytán a Stojkovic telep felé meghosszabbítottatnék és a pancsovai utnak a Frisch-féle szeszgyártól az aszfaltgyár előtt elhúzódo része áthelyeztetnének az aszfaltgyár mögötti dűlőntra s a régi bevágás feltölteték. A nagybecskereki vasut bejárója pedig a Zoffmann Sándor-féle tanya mögé helyeztetnének s ezzel kapcsolatban a versecz-

paulisi közut eleje is ezen új vasúti vonal mellé helyeztetnék át az első dűlőig.

Ezen tervet a bizottság és érdekeltek a legnagyobb örömmel üdvözölték a város gazdasági fejlődésére való tekintettel s kiállításba helyeztetett, annak megvalósítása esetén a kisajátítási költségeknek a város általi fedezése.

Van egy nagyobb terv is, mely azonban három millió hatszázezer korona költséget okozna — eszerint a vasúti vágányok úgy széjjel tolnának, az állomásépület előtt, hogy ugynevezett peronszigetek (Peroninsel) keletkezzenek a személyforgalom kényelmes lebonyolítására, melyekhez a várótermek előtti peronról földalatti alagutak vezetnének — amint az a győri vasúti állomáson létesítetett s aminők a déli vasutak Bécs melletti állomásain mindenütt láthatók.

Ezen terv létesítéséhez azonban az államvasutak a várostól nagyobb hozzájárulást kívánának, miért is egyelőre az alagutak kiépítésének ügye elejtetett s csakis az kéretett a város részéről, hogy egyelőre a peronszigetekkel történjék az állomás kibővítése, mely esetben a kisajátítási költségek fődözése a város részéről valószínűleg egyhangulag megszavaztatnék.

Várjuk a város gazdasági fejlődésére oly szép terv mielőbbi megvalósulását.

NAPIHIREK

Fehértemplom város új tisztii ügyésze.

Fehértemplom város a városi tisztii ügyészi állásra Gerle Jakab ügyvéd, nyugalmazott táblabíró helyettesítette.

A városi polg. leányiskolában működő Mária-kongregáció ezennel hálás köszönetet mond úgy a tombolán résztvevőknek, mint a kedves adakozóknak. A 682-18 kor. bevétel a fővárosban, az elesett hősök emlékére építendő Nemzeti Főgadmalmi templom javára lesz beküldve.

Pancsova a negyedik hadikölcsönre.

A negyedik hadikölcsönben Pancsova város közönsége az ország délvidéki városai között igen tekintélyes összeggel szerepel. A harmadik hadikölcsönre Pancsován összesen 2,629.000 koronát jegyeztek, a negyedik hadikölcsönre pedig 4,798.050, vagyis 2,169.050 koronával többet, mint a harmadik hadikölcsönre. Hogy a negyedik kölcsön ilyen imponánsan multa felül a harmadik hadikölcsönt, az nemcsak a város gazdasági helyzetében beállott gazdasági változásban leli magyarázatát, hanem abban az intenzív agitációban is, melyet Daniel Tibor báró dr. főispán és Radda Ignác dr. polgármester a pénzügyi vezetéssel és a közigazgatási tisztviselőkkel együttesen a hadikölcsön érdekében kifejtettek.

A meghatározott időre a m. kir. honvédelmi miniszter ur vagy a cs. és kir. hadügyminiszter ur által felmentett mezőgazdák, mezőgazdasági alkalmazottak és cselédek, kiknek felmentése 1916. évi augusztus hó 31-ike előtt letelne, a felmentés meghosszabbítása végett mielőbb a városi katonai ügyosztálynál jelentkezzenek.

Pályázati hirdetés. A cs. és kir. hadapródiskolákban magyar honos ifjak részére fentartott és az 1916—17. tanév kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi és tandíjfizetéses helyekre vonatkozólag a pályázati hirdetés ki lett bocsátva. Közlebbi felvilágosítás a városi rendőrkapitányi hivatalban

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

A gőzgépezők és kazánfűtők vizsgálata a Temesvárott szervezett bizottság által 1916. évi június hó 10-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületének helyiségében fog megtartani. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros), Küttl-tér 2. sz. címezve legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

A szivar és cigareta új árai. Junius elsejével megdrágult a dohány és pohánygyártmányok ára. A pénzügyminiszteriumban elkészült az általános forgalomban lévő dohánygyártmányok új árjegyzéke, amely bizonyára nem a legkellemesebb meglepetésül szolgál a dohányzóknak. A finom szivarok ára a jövőben ez lesz: Regalita 24 f., Trabucos 22 fill., Britanika 20 fill., Millares 18 f., Operas 16 f., Cuba-Portorico 12 f., Finom-Virginia 12 fill., Rosita 10 f., Portorico 10 f., husz darab Cigarillos 1 kor. 40 f., Vegyes-külföldi 7 f., Rövidmagyar 5 f., A finom szivarkák (cigareták) árát a következőképp szabták meg: Nilus szopóka nélkül 20 darab 1 kor. 80 szopókaival 20 darab 1 kor. 80 f., Szultán 6 f., Memphis 7 f., Mirjam 7 f., Király 5 f., Holgy 5 f. Középfinom szivarkák ára: Hunnia 5 drb 30 f., Hercegovina 5 f., Sport 7 f., Duna 3 f. Kevésbé finom szivarkák ára: Jenidje 4 f., Dráma 5 f., Virginia 5 f., Magyar 3 fillér.

Siketnémák felvétele. A temesvári áll. segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága a f. évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény vármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékeknek elméleti oktatásának befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adatnak vissza a szülőknél. A kérvény az intézet igazgatóságánál nyújtandó be. A kérvényhez csatolandók keresztlevel, vagy születési anyakönyvi kivonat a gyermek siketségét igazoló tisztiorvosi bizonyítvány, himlőoltási bizonyítvány, hatósági kimutatás a család- és birtokállapotról és esetleg szegénységi bizonyítvány, amelynek csatolása esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. A vagyontalan gyermekekről az intézet gondoskodik, ha a szülő a kérvényben kijelenti és okmányokkal igazolja, hogy gyermekének neveltetésére képtelen. A tandíj évi 40 korona, amely azonban a vagyontalanoknak, kérésükre szintén elengedtetik. Az eltartási díj havi részletekben, a tandíj félévi részletekben is fizethető.

A megtakarított óra értékéből juttassanak valamit a rokkant hősöknek.

A hadművelleti terület határvonalain áthaladó személyforgalom ellenőrzése. A belügyminiszter ur a katonailag megszünt, de azért még most is fentartott hadművelleti területen az igazolási kötelezettséget még nem szüntette meg. Előfordul, hogy a

vasúton utazó közönség egy része még most is igazolójegy nélkül utazik, ami maga után vonja azt, hogy a vonatok vizsgálatát fogantató rendőrök az ilyen utasokat a további utazásból kizárják s így azok természetesen szabálytalan eljárásuk hátrányait viselni kénytelenek. Az igazolójegyeket továbbra is az illetékes határrendőrségek és városi rendőrségek, valamint szolgabirodalmak állítják ki.

Eltűnt katonák nyomozása: A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a magy. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egylet hozzájárulásával és támogatásával a budapesti «Tudósító Iroda» múlt év december óta «Katonanyomozó-Jegyzék» címmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltűnt katonák felkutatását célozza s a kutatás sikerességének előmozdítására sok keresett katona arcképét is közli. A lap — melynek élén gróf Batthány Lajos és gróf Hadik Barkóczy Endre főmegbízottak állanak — havonként kétszer jelenik meg legalább 15.000 példányban és az összes csapatosteknek a harctere és a frontmögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldetik meg. A lap felelős szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei megtudhatók a «Katonanyomozó-Jegyzék» szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váci-utca 38. I. emelet.)

A kóbor cigányok megrendszabályozása. A belügyminiszter a legújabbban a kóbor cigányok megrendszabályozása céljából egy rég óhajtott rendeletet adott ki, melynek értelmében a cigányokat a szokásos kóborlástól, eltiltja. Köztudomású dolog az, hogy a cigányok mennyire veszélyeztették a közbiztonságot, mert állandó lakhelyük nem volt, hanem ott ütötték fel sátorukat, ahol az est utolérte, vagy pedig lopásra nyílt alkalom. Ilyenkor az illetékes hatóságok területükről elzavarták őket, akik azután felszedve sátorfájukat más vidékre mentek, ahonnan természetesen ismét el lettek űzve, úgy hogy sehol sem volt nyugtuk, ellenben kóborlásuk közben azután nem riadtak vissza a különböző büncselekményektől. Most azonban ennek vége szakadt, mert a rendelet állandó helyhez köti őket, fegyvereiket, vagy fegyverül használható tárgyaikat, vonóállataikat és járműveiket a hatóság köteles elismervény ellenében elvenni és őrizetbe helyezni, a cigányokat pedig nyilvántartásba foglalni. Ez alkalommal pedig a hatóságoknak mindent el kell követni, hogy a bemondott név, kor és egyéb személyi adatok a valóságnak megfeleljenek. Továbbá kötelesek a 7 éven aluli kóborcigány gyermekeket a legközelebb fekvő állami gyermekmenhely kötelekében leendő elhelyezés iránt intézkedni. A 18—50 éves férfi cigányok népfelkelő bemutató szemle elé állítatnak. Gondoskodás történik az iránt is, hogy a cigányok himlő ellen beoltassanak, akik tudvalevőleg ezen egészségügyi intézkedés alól eddig kibujtak. A beoltás alkalmával az orvos köteles gondosan megvizsgálni, hogy nem szenved-e valaminő ragályos betegségben, különösen hólyagos himlőben, venerációs bajban vagy tuberkulózisban. Ennek alapján azután a hatóságok a nyilvántartott cigányok mindinkább hatósági orvos utján állandóan szigorú egészségügyi ellenőrzés alatt tartják, s különösen arról, gondoskodnak, hogy a ragályos vagy járványos betegségek közöttük vagy általuk ne terjedjenek. A hatóságok kötelesek minden olyan nyilvántartott cigánynak (férfi, nő), aki 12-ik életévét betöltötte vagy

ilyen koronak látszik, névre szóló és pontos személyleírást tartalmazó cigány-igazolványt díjtalanul kiállítani, amit a cigány állandóan magánál köteles hordani. Magánosok kőboreigányt igazolvány nélkül semminő munkára sem alkalmazhatnak. A rendőrközegek pedig ellenőrzés céljából a nyilvántartott cigánytól igazolványának felmutatását bármikor követelhetik. A hatóság engedélye nélkül a nyilvántartott cigány nem hagyhatja el annak a községnek belterületét, illetve munkateljesítés esetében határát, amelyet tartózkodó helyül kijelöltek és ahol nyilvántartják. Ha pedig az ilyen cigány a többi cigányra vagy a lakosokra veszedelmesnek bizonyul, annak állami kényszermunkatelepbe utalása iránt a hatóság köteles a belügyminiszterhez indokolt felterjesztést tenni. A nyilvántartott cigányt azokért a munkákért és szolgáltatásokért, amelyekre őt a törvény alapján kötelezték, végzett munkájával arányban álló munkadíj vagy térítés illeti meg. A hatóságnak meg kell állapítani azt is, hogy ezen cigányok közt kik azok a munkaképtelenek, akik közellátásra szorulnak. A cigányoknak rendszerint nem kell pénzt adni, hanem a szükséges élelmickekkel, tüzelővel, a legszükségesebb ruházattal stb. természetben kell őket ellátni. A rendelet ezeken kívül még sok üdvös intézkedéseket tartalmaz, melyek szintén alkalmasak arra, hogy hazánkban a cigánykérdést teljesen megoldják. A rendelet ellen vétő cigány 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. A rendelet rendelkezéseinek megtartását a közigazgatási hatóságok, községekben különösen a járási főszolgabírák kötelesek szigorúan ellenőrizni. Az abban foglalt intézkedések azt a célt szolgálják, hogy egyrészt megszüntessék azt a veszélyt, amelyet a kőbor cigányok a közbiztonságra ezidőszerint jelentenek, másrészt, hogy mindazoknak a törvényes rendelkezéseknek, amelyek az állam minden polgárára egyaránt kötelezők, a kőborcigányokkal szemben is érvényesülést biztosítsanak, ami csak úgy lesz elérhető, ha közigazgatási hatóságaink e nagy jelentőségű intézkedéseket lelkiismeretesen és szigorúan, de egyben tapintatosan fogják végrehajtani. A rendelettel végre a kőbor cigányok megrendszabályozása elkövetkezett, akikből sikerülni fog hasznos állampolgárokat nevelni.

A világháború.

Olasz offenzívánk hatalmas lendülettel halad előre. A múlt héten kivált az Assa völgyben tetek igen szép előhaladást.

Ha támadó csapataink eddigi teljesítményein végig tekintünk, azt látjuk, hogy két hét alatt nemcsak Tirol délkéleti részéből verték ki az ellenséget, hanem az Alpok magas hegyeit elfoglalva, azokon át pár száz negyszög kilométert elfoglaltak Olaszország területéből olykor helyen, ahol a legtöbb páncélerőd és gyalogsági erőt védelmezte a határt. Betörték az Innsch és Brenta völgyei közt az ellenség országába, rémületet kelteve hatalmas előnyomulásukkal.

Olyan erőteljesnek mutatkozik offenzívánk ezen a nehéz, hegyi területen, hogy a legnagyobb elismerés illeti az ottan küzdő vitézeket, akik az olaszok szerint a monarchia elitcsapatai, felerészben magyarok, felerészben gráci linci, tirolói osztrákok.

Az olasz harctér többi részéről alig jelennek most valamit. Talán már meg is kezdik az olaszok a visszavonulást más területekről, mert ha seregeink leérnek a síkságra, akkor későn lesz már az olaszoknak az Isonzó mellől és Karinthia határáról visszavonulniok, a mieink elzárhatják az utat előttük.

A verduni harctéren szintén erős lépésekkel közelednek a dolgok az érés felé.

Mindenesetre csodálatot érdemel a hazájukat védő franciák hősiesség kitarása, de nem tudják feltartóztatni a német előnyomulást. Isszonyu harcok folynak Verdun körül, 7000 ágyú dörög a két részen, millió seregek állnak egymással szemben.

Nagy tengeri utközet folyt le a Skagerak közepében a németek és angolok között s az angolok sok nagy és kis hajót veszítettek, a németeknek is volt néhány hajó veszteségük, de győzelmük nagyon nagy.

Érdekes, hogy a Balkánon is megkezdődtek a hadműveletek. A bolgár hadsereg megindult és átlépte a görög határt a Struma völgyben. Ha az ellenségnek szabad görög területet megszállani, szabad nekünk is és Görögország ebben a tekintetben pártatlanul semlegesnek bizonyult.

Albánia déli részén, a Vojusa folyónál mozgolódtak az olaszok.

A béke megvalósításán sokan és sokféle fáradoznak az ellenséges országokban is, leg-harciasabbak a franciák. Hogy az ellenfelek őszintén akarják-e a lehető és megfelelő békét, azt még nem tudhatjuk.

A legjobb töltőtollszárak kaphatók a Kirchner-féle papirkereskedésben.

HIRDETÉSEK

564/1916. tiszt. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a városi kasszálók fűtermése az alant felsorolt napokon délelőtt 8 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen holdanként a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett el fog adatni: s. p.

f. hó 9-én pénteken a Nagyréti XX. terv. 212 hold.

f. hó 10-én szombaton nagyréti XXI. terv. 93 hold

továbbá a Schulhof és a nagyréti összes vízlevezető-csatornák és utak fűtermése:

f. hó 13-án kedden nagyréti XXII. terv. 179 hold és

f. hó 14-én szerdán nagyréti XXIII. terv. sz. 88 hold

Versecz, 1916. évi június hó 6-án.

Weiterschan, városi tisztartó.

Kellő iskolai képzettséggel

TANONC

felvétetik a Kirchner-féle könyvnyomdában.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona és nyomása Versecz.

Özv. KIRCHNER J. E-féle

műintézet

Cégtulajdonos: KIRCHNER ERNŐ

Versecz

ajánlja magát minden e

szakmába vágó munkák

gyors, izléses és pontos

elkészítésére.

Hirdessen

a

„Délvidékben.”

